

Gebirgsjagergewehr 33/40 (t)

7,92 mm Karabinek

Gebirgsjagergewehr 33/40 (t)

Historia konstrukcji

Na początku lat 30. XX wieku w Czechosłowacji, na bazie karabinka vz. 24 (produkowanej od 1924 czechosłowackiej wersji karabinu Gewehr 98) postanowiono stworzyć karabinek dla formacji policyjno-porządkowych (żandarmeria, policja, straż graniczna i przemysłowa), które do tej pory używały wysłużonych Mannlicherów M1895. Prototypy wykonano w 1933, produkcja seryjna ruszyła w 1934 i trwała do 1939 to jest do momentu zajęcia kraju przez Niemców i utworzeniu przez nich Protektoratu Czech i Moraw. Czechosłowacy wyprodukowali około 25 300 karabinków.

Oprócz własnych karabinów i karabinków systemu Mausera Gewehr 98, Niemcy na swoim stanie używali też wiele modeli zdobycznych i w krajach okupowanych, gdzie owa broń bardzo często była produkowana. Chronologicznie, pierwszymi tego typu konstrukcjami były czechosłowackie karabiny i karabinki vz. 24 i vz. 16/33. O ile ten pierwszy bardzo szybko ustąpił miejsca regulaminowemu niemieckiemu karabinkowi piechoty Mauser Gewehr K98k, z którym posiadał wiele podobnych rozwiązań, ten drugi model pozostał w użyciu do końca wojny, został przyjęty do uzbrojenia armii niemieckiej jako Gebirgsjagergewehr 33/40.

Jak sama nazwa sugeruje miała być przeznaczona dla niemieckich jednostek górskich. Została stworzona także wersja dla jednostek spadochronowych, która jednak nie została wprowadzona w takim zakresie jak dla jednostek górskich.

Niemcy zastosowali kilka zmian wobec pierwowzoru:

- zmieniono mocowanie bagnetu dostosowując je do niemieckiego bagnetu S 84/98
- wprowadzono osłonę muszki i przeniesiono urządzenie do rozbierania zamka ze stopki na kolbę
- zmniejszono długość lufy do 990 mm (w czechosłowackim 995) i dodano krótką nakładkę na lufie sięgającą od bączka przedniego do celownika (w czechosłowackim do komory zamkowej)
- zmniejszono prędkość początkową pocisku do 715 m/s (w czechosłowackim 820)
- zwiększono masę broni do 3,8 kg (w czechosłowackim 3,3)
- dodano metalowe okucie kolby po lewej stronie które miało chronić drewnianą kolbę przed uszkodzeniem o okute buty piechoty górskiej podczas musztry z bronią
- zmieniono mocowanie pasa nośnego do przenoszenia broni

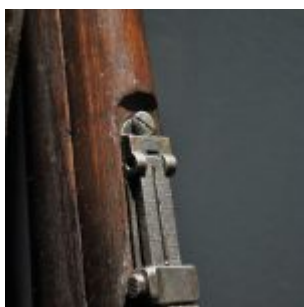
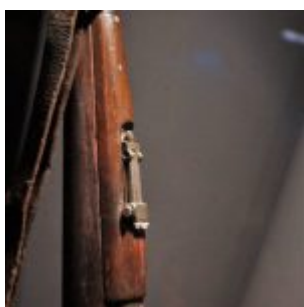
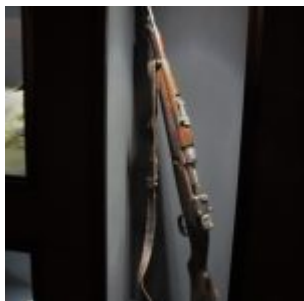
Niemcy testowali i wyprodukowali niewielką liczbę karabinków ze składaną łamaną kolbą dla jednostek spadochronowych. Ogółem dla niemieckich sił zbrojnych wyprodukowano około 106 tysięcy karabinków a w sumie około 131 400 egzemplarzy.

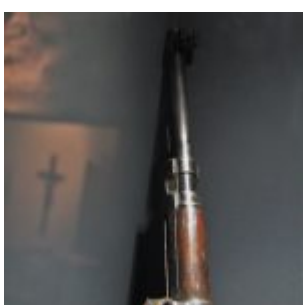
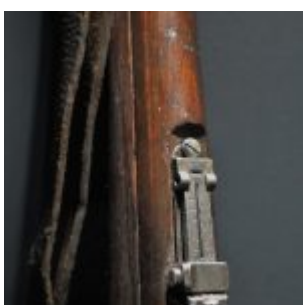
Firma Mauser próbowała opracować broń podobnej konstrukcji (z lufą długości 490 mm) i rozmieszczenia czepów do pasa był on przecież typowymi karabinkami Mauser, kiedy w 1940 roku opracował własny karabinek, oznaczony jako Gebirgsjagergewehr 40k. Jednakże uruchamiając jego produkcję, musiało by to się odbić na dostawach odpowiedniej liczby karabinków podstawowych Gewehr K98k, dlatego ostatecznie władze niemieckie zdecydowały się na kontynuowaniu dostaw Gebirgsjagergewehr 33/40 w Protektoracie Czech i Moraw.

Opis konstrukcji

Karabinek vz. 33 był bronią powtarzalną w której zastosowano zamek czterotaktowy typu Mausera z rączką zakończoną gałką i

zagiętą do dołu. Bezpiecznik skrzydełkowy, ryglowany dwoma ryglami z przodu i jednym z tyłu. Celownik krzywkowy skalowany od 50 do 500 metrów, co 50 i dalej do 1000 metrów, co 100 metrów.

Czechy, Hrabyne – Národní památník II. světové války

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Państwo: Czechosłowacja/Protektorat Czech i Moraw
Producent: Zbrojovka Brno
Rodzaj: Karabinek powtarzalny
Prototypy: 1933
Produkcja: lata 1934–1939, 1940–1944
Wyprodukowano: około 131 400 egzemplarzy
Kaliber: 7,92 mm
Nabój: 7,92 × 57 mm Mauser
Magazynek: stały, pudełkowy na 5 naboii ładowany z łódki
Wymiary konstrukcji:
Długość – 990 mm
Długość lufy – 490 mm
Masa broni: 3,3 kg
Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: 715 m/s

Bibliografia:

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010

Autor: Zdjęcia Dawid Kałka